

Wychodzi codziennie
z wyjątkiem
Niedzieli i Świąt.
Prenumerata
na pocztę i u kolpo-
terów
R. 1,50 kwartału,
z odroczeniem do końca
R. 1,75 kwartału.

Górnoślązak

Ogłoszenia:
20 fen. za wiersz jedno-
linowy.
Przy kilkorazowym
powtórzeniu udziela się
znacznego rabatu.
Reklamy:
30 fen. od wiersza.

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

Redakcja, ekspedycja i drukarnia znajdują się na ul. Młyńskiej (Mühlstrasse) Nr. 12.

Przez lud dla ludu!

Kalendarz katolicki:

26-go Czerwca: Jana i Pawła.

Wschód słońca:

godz. 3 minut 40.

Zachód słońca:

godz. 8 minut 24.

Jmiona słowiańskie:

26-go Czerwca: Rozmysław.

Telefon Nr. 1049.

Bracie!

Czyś już odnowił przed-
płatę na przyszły kwartał,
czyś już namówił choć je-
dnego nowego abonenta do
zapisania sobie

„Górnoślązaka”?

Rodacy! Agitujcie jak
najusilniej za pismami
naszemi: „Górnoślązakiem”,
„Straż nad Odrą” i „Dzwonem
Polskim”.

Na cele wyborcze złożyli:

Za targanie kartek na p. Korfanteo cen-
trowiec J. W. z Kat. Holdy 20 fen, Fr. O.
20 fen, Niech żyje p. Kowalczyk 30 fen, A. F.
z Z., żeby ks. proboszcz się o dom Boży
postarał, a nie kazał komornikom pomieszkai
wypowiadać 50 fen, Pewna masarka z Katowic
aby Matka Boska Częstochowska dała zwy-
cięstwo p. Korfanteu przy ścisłych wyborach
i mk, rzeźnik z Katowic, żeby Matka Boska
Częstochowska dopomogła do zwycięstwa p.
Kowalczykowi i mk, z Załęża 20 fen, za
księdza centrowca z M., co lud polski bije po
twarzy 60 fen, Trzech wiarusów z tych, co
nas, Polaków nazywają bezbożnikami i mk,
Na popieranie narodu polskiego i mk, Na wy-
kłych Polaków 50 fen, Na kłamstwo centrow-
com i mk, Dwóch kościelnych z Starego
Zabrze i mk, Na krykę p. Korfanteu 30 fen,
Jan C. z Józefowca i mk, A. Sp. z Laurahuty
na pohybel centrowcom i mk, Od jednego
2,05 fen, z Panewnika
p. Kowalczykowi na dublową figurę 30 fen,
Z Zawodzia na obudzenie ludzi i mk, Poloczny
faktór p. M. aby nie namawiał ludzi do wkła-
dania więcej kartek do kopert i mk, Wach-
terzowi, który denuncyował ludzi zato, że czy-
tają Górnoślązaka 10 fen, Kmicie na pobicie
wroga 75 fen, Puławski aby się Wieleckim
parafianom oczy otworzyły, iżby p. Korfan-
tego wybierali i mk, Jedna Polka i mk, młoda
Polka Władysława 30 fen, Pewien obywatel
z Polskiej Wistwy 6 mk, Dla tych zwolenników,
co po niemiecku mówią aby lepiej po polsku
mówili 30 fen, Na nawrócenie tych księży,
którzy byli powodem zabitego w Laurahucie
50 fen, Polak z Królestwa 50 fen, J. B. z Ka-
towic 30 fen, Od kilku niewiast z Pniaków p.
Korfanteu na Koronę Zwycięstwa, aby mu
królowa Polska dopomogła jak Janowi So-
bieskiemu i mk.

Dochodzi nas następująca odezwa:

Rodacy!

Dla czego z rozporządzenia Bożego
powstały rozmaite narody? — Przecież
nie dla tego, żeby się one nawzajem
szarpały i niweczyły, gdyż to sprzeci-
wiałoby się miłości Bożej. Tak samo
jak w przyrodzie, tak samo rozmaitości
chciał Pan Bóg w narodach — bo roz-
maitość rozwesela, jak mówi stare przy-
słowie, a jednostajność nudzi! Już w Bó-
stwie mamy rozmaitość bo troistość
osób, chociaż św. Trójca jedną tworzy
całość, a nasz wieszcz Adam Mickie-
wicz mówi:

„Bóg jest w Trójcy jedyny, ma pokój
[w radości,
„Radość pochodzi z Trójcy, a pokój
[z jedności.

Nie stworzył też Pan Bóg nic jedno-
stajnego, a wszystko w przyrodzie skła-
da się na barwną a harmonijną całość.
Tak też narody winny się złożyć na
harmonijną całość ludzkości w pracy
nad udoskonaleniem i uszlachetnieniem
się — tem więcej, że w swoich osobni-
kach ludzkość stworzona jest na obraz
i podobieństwo Boże. Przeto też działać
powinny narody harmonijnie jak Boska
Trójca Przenajświętsza — a nie szarpać
się i zwalczać jak dzikie zwierzęta.

Lecz ileż to narodów działało i działa
w myśl Bóstwa? Palcy przy jednym
ręku za wiele do policzenia ich. Prawie
tylko jedyny naród polski przestrzegał
najlepiej Boskiego prawa miłości u sie-
bie i w stosunku do sąsiadów. Nie
szarpał on nigdy zaczepnie sąsiedniego
kraju, nie szerzył rozbojów po świecie,
ba — bronił nawet sąsiadów i chrze-
ścianstwa całego od zagłady przez
barbarzyńców. Także w swoich granicach
przestrzegał ogólnej moralności, jak
żaden inny naród. Jego rycerstwo
nie trudniło się rozbojem kopców jak
w Niemczech rąbryterzy — jego lud
na wiarę religijną i rozum — jego
żydów, jak w Niemczech i innych
jach to czyniono, owszem przygarni-
li ich pod swoją opiekę — nie topił ur-
jonych czarownic, chyba wyjątkowo nad
granicą niemiecką ogłupiony przez Niem-
ców — nie miał sądów tajnych a nie-
sprawiedliwych jak niemieckie „Vehmgeri-
chte“ — a przedewszystkiem nie pło-
dził kacerzy rujnujących Kościół święty
katolicki jak w ościennych narodach
zaślepionych do tyła, że kusili się w swo-
jej zarożumiałości na zmianienie dzieła
Bożego, jak gdyby pan Bóg nie miał
mocy tyle, że umiał lepiej ugruntować
swoją Kościół, jak bezbożnicy wiarołomni
o wyuzdanych namiętnościach!

Zaiste! Naród polski nie potrzebuje
się wstydzić tych wszystkich ohydnych
występków, więc zaiste w kulturze nie
jest ostatnim, lecz światło rozumu i cnoty
nad inne cenił narody.

Zaiste nie potrzebujemy się wstydzić,
że jesteśmy dziećmi tego narodu roz-
szarpanego li tylko z tej przyczyny, że
się nie zbroił na rozboje innych naro-
dów, i że w chwili, gdy pochodnię kul-
tury najwyżej podniósł, gdy przez kon-
stytucję 3-go maja całej ludności nadał
wolność i równość braterską, absolutyzm
zacołany ościennych narodów nie chę-
dopuścić tej wolności narodów u
zrodzonej do rozwoju — absolutyzm
więc pospieszył się rozszarpać naszą
ukochaną matkę Ojczyznę, nim ten
kwiatek wolności zdolał wydać owoce.
Atoli nie w pojedynkę rozszarpano nam
Ojczyznę — boby się to jednemu są-
siadowi nie było udało wobec naszej
siły — lecz razem ze wszech stron
uderzając na bezbronną.

Ale naród nasz nie zginał, choć roz-
ciartowany, bo żyją w nim jeszcze nasze
ideale!

Dziś, mili Bracie, wypada nam bro-
nić czynem tych naszych

świętych ideałów:

naszej narodowości, naszego drogiego
języka, naszej równości braterskiej, na-
szego dążenia do uwolnienia siebie i
innych narodów na drodze spokojnej,
prawodawczej, z jarzma przesądów, fał-
szów i niesprawiedliwości, z jarzma po-
gańskiego klas panujących przemocą
kapitału nad ludem.

Dziś walka zacięta o te ideale
wyborach do parlamentu!

Jeżeli nie pójdziesz, ludu kochany,
w rękę z Twoimi przyro-
nymi obrońcami Polakami-katolikami,
lecz z centrowcami, którzy Cię ciemiężą
i wyszukują, a gnębią prawami, podra-
żając Ci chleb powszedni, krepują-
ceni Ci ręce, pozbawiając Ci ziemi
z pod stóp Twoich, którzy Cię przez
mianowce obłudnego rozmowienia chcą
pozbawić Twego języka i Twej narodo-
wości, to nietylko wyzbędziesz się tych
świętych ideałów, którymi Polska przy-
jęła wszystkim innym narodom, a
które leżą chwilowo uśpione na dnie
Twojej duszy, zahipnotyzowanej obcą
kulturą, ale dostaniesz się na łono obcej
Ojczyzny, gdzie przed wiekami rabowano
kopców, palono żydów, topiono niewinne
i spotwarzono o czarownictwo niewiasty,
na łono Ojczyzny przelicznych heretyków
i Ojczyzny, że im dała jest moc do
prawienia dzieła Chrystusa, t. j. Ko-
ła Bożego — a zaprzepaszczasz dzieci
i swych potomków na wieki.

Wierzę, że nam potrzeba!
... oddasz głos Twój na
jego brata oświeconego, a umiającego
nie i Twoich interesów najświętszych
... gorącym sercem i ognistym
... nietylko nie dopomożesz
do postawienia kroku naprzód z pocho-
dzących ideałów naszych, w rozwoju cy-
wilizacji, lecz cofniesz go o lat pięć
pełną!

Nie w centrowcach podrażających
Ci chleb, dających pieniądze Twoje na
floty, na wykupienie ziemi oj-
czyznej, przez co robotnika polskiego
pychają z odwiecznych jego sie-
b w obie strony i za morza — nie
centrowcach, którzy Ci, choć deli-
nie, lecz tem chytrzej chcą wydrzeć
z języka ojczystego i miłość do Twoich
podków i doprowadzić Cię do grzechu
ciężko czwartemu przykazaniu —
rządy Ci tylko uważają za pognój do
własności swego „faterlandu“, — ale w
Twoich braciach szukaj ratunku, oświe-
conych więcej od Ciebie i mających
tylko piękniejsze ideale w duszy
Twojej polskiej niż rubaszny centrowiec
Ci językiem i obyczajami, — w
Twoich Twoich mających też stokroć
Twojej miłości w swoich sercach pol-
skiach górnośląskich do Ciebie, kochany
moj.

Wierzę, że głoszą na Korfanteo i na
Kowalczyka, bo oni są z tej samej
równi i z tych samych kości co i
Ty, oni są Twoimi najlepszymi przy-
jaciółkami, Twoimi braćmi znają-
cymi Twoją niedolę i Twoje bóle
— oni Cię nie zdradzą i nie za-
przedadzą.

Nie słuchaj obłudnych grzeszni-
ków, co nadużywają w świętokradzki
sposób miejsc świętych do spraw świe-
ckich — do nich to raczej zastosuj
słowa pisma świętego: precz szachraje
— nie róbcie z domu Bożego domu
przekupstwa.

Nie słuchajcie ich, lecz wybierzcie
na chwałę Narodu Polskiego postawio-
nych przez Towarzystwo Wyborcze jako
posłów do parlamentu swoich rodaków

Korfanteo i Kowalczyka.

Oni będą spraw ludu górnośląskiego
bronili z całego serca, a gdyby było
potrzeba, to również gorąco spraw Ko-

ściola naszego świętego, za który i życie-
by swoje oddali.

Dziś partya centrowa nie jest już tą
partya zacną, jaką była za czasów
szlachetnego Windhorsta, dziś też nie
chodzi w parlamencie o naszą świętą
religię, ale o zupełnie inne rzeczy, o
ogólne sprawy społeczne, a mianowicie
o lepsze prawa dla biednego uciskanego
ludu i o sprawiedliwość dla ludu pol-
skiego, którego coraz bardziej gnębia
hakatyci, tak w Księstwie Poznańskim
i Prusach jak i na Górnym Śląsku —
a tych spraw dopilnują szczerze tylko
nasi a nie jakiś tam centrowiec lub ich
poplecznik.

Nie zważajcie kochani Bracia, na
chwilowe nieprzyjemności — nie dajcie
sobie wydzierać kartek na Korfanteo
lub Kowalczyka — lecz stańcie jak jeden
mąż w obronie Górnego Śląska, w obro-
nie własnej, w obronie dzieci i wnu-
ków jako dzielni synowie wielkiej
naszej Ojczyzny, a pamiętajcie na słowa
wieszczki:

„Nie mądrze, kto wśród drogi z prze-
strachu traci miarę,
... nam zwycięstwo.”

Wiec centrowców w Biertułtowach.

W niedzielę 21-go bm. ogłosił nam
przewiel. ks. proboszcz z ambony, że
o godz. 6-tej wieczorem odbędzie się
zebranie stronnictwa centrowego na sali
p. Nowaka w Biertułtowach. Mówił,
że na zebraniu będzie przemawiał poseł
centrowy, ks. dziekan Głowatzky, za-
praszając parafian z Biertułtów i Ra-
dlina na zebranie. Centrowcy jednak
nie czekali do godziny 6-tej, było im
bardzo spieszo. Przyszedłem na salę
z kilku rodakami, a tu już ks. Głowacki
mówi właśnie o rencie na starość,
mówi, że niektórzy żądają żeby renta
była płacona nie po 70-tym, lecz po
55-tym roku, ale to przecież nie idzie,
bo dużo jest takich, co udają chorobę
to jest „szulerzy“, a lekarz też do
żadnego nie wlezie i nie może uznać,
czy rzeczywiście chory. Dalej mówił,
że centrum każdy rok w parlamencie
stara się, żeby nauka religii dla dzieci
polskich była udzielana w języku oj-
czystym, mówił także, że kulturkampf
bardzo prędko może wybuchnąć na
nowo, skoroby centrum nie miało tyle
posłów jak dotąd. Na ostatku wspo-
mniał także o clach, które są potrzebne,
żeby rolnictwo nie upadło, a dochód
z cel dostaną przeciw wdowy i sieroty
po robotnikach. Oto wszystkie dobro-
dzieństwa centrowe! Zachęcając zgro-
madzonych, żeby słuchali swoich dusz-
pasterzy, i głosowali jak dotąd na
posłów centrowych, zakończył swą prze-
mowę. Zgłosiłem się do głosu, chcąc
się zapytać szan. posła, dla czego to
centrum nie głosowało za wnioskiem
„Koła Polskiego“, żeby nauka religii
była udzielana w języku ojczystym, lecz
nim głos otrzymałem, ks. Głowatzky
poszedł, a nasz przewiel. ks. proboszcz
mi mówił, że już nie ma czasu, że musł
odjechać, a jeżeli chce, żebym poszedł
jeszcze do niego do przyległego pokoju
się zapytać. Potem ks. proboszcz uniósł
okrzyk na posła Faltina, na co zebrani
odpowiedzieli: Niech żyje Kowalczyk!
Potem zabrał jeszcze głos ks. admini-

strator z Wodzisławia, wyzywając p. Korfante i Kowalczyka kłamcami, zgromadzeni jednak wołali odchodząc: „Precz z centrum” i opuścili salę, a mówca musiał przestać mówić. Tak się zakończyło zebranie centrowe. Na wychwalanie posłów centrowych było czasu dosyć, ale dla odpowiedzi na zapytanie to centrowcom czasu brakuje. Zebranie to zahartowało nas tylko do wyborów ścisłych. (Sława Biertutowianom!)

Otrzymujemy w ostatniej chwili następujące zachęcenie od życiowego nam kapłana-Górnoślazaka:

Jeszcze jeden heroiczny wysiłek energii męskiej, a Pan Bóg pomoże! Codziennie błagam Boga u ołtarza, aby ożywił pierś tego dobrego ludu śląskiego i jego przewodników w Pszczyńskim i Katowickim w chwili, gdy lud za obronę ołtarza i ogniska polskiego stanie ponownie do wyborów: w chwili, gdy umyśli całej Polski nań są zwrócone. Pamiętajcie, co mówi *Namiestnik Chrystusa*, Leon XIII w encyklice z 20 sierpnia 1901: *Insitum... natura est acceptam a proavis linguam amare tuerique velle, to znaczy po polsku: Umilowanie języka odziedziczonego po przodkach i chęć bronienia go w naturze człowieka.*

Wielkie oburzenie.

Pod tym nagłówkiem pisze „Kurier Poznański”:

Wielkie oburzenie na Niemców katolików w wschowsko-leszczyńskim okręgu panuje w całym społeczeństwie naszym z powodu odmowy poparcia kandydata naszego X. radcy Mojżkiewicza, który na dniu 25 b. m. ma stanąć do ścisłego wyboru z kandydatem mizmaszu, Schmidtem z Rawicza.

Jeszcze przedwcześniej spodziewała się „Germania” a „Westposener Volkszeitung” wyraźnie tego wymagała, aby centrowcy poparli kandydatów naszych w okręgu czarnkowsko-wieleńskim i wschowsko-leszczyńskim, więc i my przypuszczaliśmy, iż Niemcy katolicy oddadzą głosy swe teraz na naszych kandydatów, dających im jako kapłani wszelką gwarancję obrony dążeń katolickiego centrum.

Odmowa ta stwierdziła na nowo, iż Niemcy katolicy, mieszkający „na kresach wschodnich” to po większej części nietylko niecentrowcy w rodzaju Windhorstów, Roerenów i Bachemów, lecz wcale nawet nie wyznawcy właściwych haseł centrowych, a jak im do hakaty-zmu blisko, to stwierdzili stawianiem osobnych kandydatów przeciw oficjalnym kandydatom centrum na Śląsku.

Niech nam więc po tym fakcie centrum nie stawia przed oczy Westfalii.

Cieszymy się bardzo, że nawet „Kurier” poznał się wreszcie na wartości przyjaźni centrowej.

Centrowcy kierują się wszędzie, i w Westfalii i na Górnym Śląsku zasadą istic krzyżacką, brać wszystko, a w zamian za to nie dawać ani odrobinki.

Niechaj sobie centrowcy postępują tak dalej, aby cały naród polski przekonał się o ich skrytych zamiarach, my zaś pracujemy usilnie nad odrodzeniem naszym bez pomocy i wbrew woli niemieckiego centrum!

Precz z centrum z Górnego Śląska!

Wyniki wyborów

w okręgu kozielsko-wielkostrzeleckim:

	Hanslik	Głowatzky	Scholz
Przewóz i Kochanowice)	46	664	—
Ostrożnica	13	78	—
Kędzierzyn	11	470	17
Polska Cerekiew i Miłowice)	39	191	—
Misłitz (?)	30	30	—
Ciężkowice	52	171	—
Kochanice	19	176	—
Wronin	—	—	—
Heinrichsdorf (?)	2	153	—
Krzanowice	—	—	—
Roszwice i Żabnik	10	127	—
Sukowice	5	98	—

Wszystkich głosów oddano 15993.

Z tych otrzymali:

Hanslik	1276
Głowatzky	14308
Scholz	230
nieważnych było	57

Ostateczny urzędowy wynik wyborów w okręgu katowicko-zaborskim.

Z 44761 oddanych głosów otrzymali:

Korfanty	11670
Morawski	10944
Letocha	1902
Schneider	30
Nieważnych	—

Polska.

Zabór pruski.

Frymarka ziemią polską.

„Dziennik Berliński” pisze:

„Odbieramy nad wyraz przykra wiadomość. Sokolniki pod Kaźmierzem powiecie szamotulskim, własność p. Jarochowskiej z Warszawy, nabyła komisy kolonizacyjną i to za pośrednictwem znanego agenta p. Swinarskiego z Poznania.

Rzecz urządzono w ten sposób: Agent p. Dembiński postarał się o kupca na Sokolniki w osobie niejakiego pana Stefana Krausego, Niemca, ożenionego z Polką. Gdy się agent pan Swinarski dowiedział, że p. Krause kupił Sokolniki, omotał go i przedstawił mu w osobie niejakiego Reinkinga. Krause sprzedał Reinkingowi Sokolniki, a ten zaraz je odprzedał komisji kolonizacyjnej. Krause zarobił na tym interesie 50,000 a Swinarski 10,000 marek. Rodzina Jarochowskich, skoro się dowiedziała o tem, chciała koniecznie odkupić Sokolniki i ofiarowała 45,000 mk. odstępnego. Krause chciał się zgodzić, lecz Swinarski oświadczył, że ze względu na komisję kolonizacyjną tego uczynić nie może.

Wstyd i hańba!

Wedle naszych informacji, interes jeszcze nie jest załatwiony. Jak zwykło słyhać też, że przyjdzie niechybnie do procesu.

Wiadomości ze świata.

Katastrofa kolejowa.

W Metzingen pociąg osobowy nr 217, jadący na torze nad niemiecką, przejeżdżając przez most, w nocy z powodu myślenia Lokomotywa i tender spadły na ulicę, wagon pakunkowy przewrócił się, a na niego obalił się jeden wagon osobowy. Konduktor lokomotywy, palacz i jeszcze jeden urzędnik kolejowy odnieśli rany. Z pasażerów nikt nie został zraniony. Strata materialna jest znaczna.

Walka kulturalna we Francji.

Podczas jednej z procesji w Paryżu przyszło w kilku miejscach do rozruchów i do bójki między masonskimi strażnikami, którzy usiłowali kapłanowi wyjąć monstrancję z ręki, a katolikami. Odniesiono 15 osób, po części kobiet, odniesiono ranienia. Podobne zajścia powstawały się w Nantes i w Angers.

Sprawy serbskie.

Serbski dziennik urzędowy ogłosił nową konstytucję oraz zniesienie instytucji z dnia 6 kwietnia r. 1901 i dotychczasowych przepisów, czynnych nowej konstytucji.

Nowy król przyjmował w Genewie deputację serbskiego zgromadzenia narodowego. Prezydent senatu Węgier przedstawił członków deputacji królowi, który najlaskawiej przyjął ich w stroju narodowym. W przemówieniu króla do deputacji wywarło wrażenie na jej członków, którzy przybędzie do Wiednia 23 bm. o godzinie wieczorem a do Białogrodu 24 bm. przed południem.

Anglia wobec Serbii.

Anglia istotnie zerwała stosunki dyplomatyczne z Serbią, jak donosi biuro Reutersa. Posła odwołano; opuścił Białogrod w poniedziałek, aby powrócić do Anglii. Konsul angielski strzeż będzie interesów Anglików, mieszkających w Serbii.

Wiadomości potoczne.

Śląsk.

Katowice. Na wozach do przewożenia mleka nie wolno siadać pomiędzy naczyniami z mlekiem albo i próżnymi do mleka, według rozporządzenia prezesa rejencji. Na takich wozach może

jechać tylko tyle osób, dla ilu jest miejsc na siedzeniu stangreta. Za przekroczenie tego przepisu policyjnego jest wyznaczona kara pieniężna aż do 30 marek albo odpowiedni areszt. Ten przepis został spowodowany tą okolicznością, że na wozach z mlekiem często siedziało wiele osób ze wsi, aby jechać do miasta, i zanieczyszczono przytem mleko.

Katowice. Ważny wyrok dla właścicieli domów wydał najwyższy trybunał pruski. Właściciel domu wyłącznie jest zobowiązany oświetlić sienie i schody swojego domu, aby osoby przechodzące tamtędy nie doznały w ciemności jakiego wypadku. Obowiązku tego prawnopublicznego nie może właściciel domu ani sam, ani za zgodą policyi przekazać zawiadowcy domu, chociażby ostatni na to się zgodził. Kontrakt pomiędzy właścicielami domu a zawiadowcą odnosi się tylko do spraw prywatnych, a nie prawnopublicznych. Odpowiedzialność właściciela domu podlega prawu karnemu.

Od Katowic. Dziwno jest, że w okolicy Pawłowic jeszcze jest taki ciemny naród, że się tak Niemcom wysługuje. Księża trzeba słuchać w duchownych rzeczach, ale tu oczywiście widzą ludzie, że się księża przychlebiają Niemcom. Choć prywatnie zebranie robią, to nieśmie nikt odpowiedzieć jak na kazaniu w kościele, i zaraz prokuratorem straszą. Przy wyborach ma każdy wolność, na to jest prawo a oni chcą ten polski naród mieć za bydelko niewolnicze. Cóż to ci niemieccy posłowie dobrego wyprawili ludziom polskim? Wstyd dla was rodacy, że swojego rodaka odpychacie, a szczyścić powinniście się, że możecie mieć posła ze swojego powiatu. Tu go znamy jako dobrego katolika, co się nie wstydi między robotniczym ludem w kościele się modlić na polskim nabożeństwie. Wy szkakacie obcego, Niemca z innego powiatu na posła; taki niemiecki pan nigdy nie będzie bronił ubogiego polskiego ludu. Nie bądźcie tacy zaślepieni, taki rodak jak p. Kowalczyk, ten was będzie lepiej zastępował jak Niemiec: my tutaj słyszymy, jak się Niemcy wysmiewają, że są Polacy tacy głupi, a dają głosy Niemcom. Cóż to ci się księża zbierała z Niemcami panami, a ludziom oczy zamydlają, żeby nie widzieli, co się dzieje. Polacy są może lepsi katolicy jak Niemcy, a jeżeli księża mówią, że centrum jest katolickie, to Koło Polskie też jest katolickie a idzie lepiej za ludem, jak centrum. Dziwna jest, że ów gospodarz tak wykrzykiwał na cześć posła niemieckiego, a syna dał wyuczyć na księdza polskiego, a oni nazywają księży polskich przybłędami. Ludzie, otwórzcie oczy a nie dajcie się bałamucić!

Wasi rodacy.

Od Zawodzia. Jestem zmuszony opisać i podać do publicznej wiadomości te pochwały germanizatorskie, które nam tak bardzo ciężą. Słuchajcie wiarusi: W sobotę, 20-go czerwca na kopalni „Cesarza Wilhelma” w Janowie zesłaliśmy się pod szyb górniczy, którzy pracę swą już ukończyli, aby wyjechać o 1/3 godzinie, jak zwykle. A tu słyszemy, jak najniższy dozorca recytuje górników z 8-godzinowych numerów i ustawia ich rzędem, a nas jako dwunastogodzinowych wydalą w tył. Wielkie oburzenie zapanowało między nami, jednak nic nie skutkowało wszystko, ponieważ nakaz był taki, że około stu ludzi musiało stać a czekać Letochowej aż do 1/4 godz.

Osądźcie teraz, czy ten, który 12 godzin pracuje, nie powinien się do domu prędzej dostać? a mianowicie ten, który raz na tydzień tylko do domu jedzie, czemuż nie wolno mu prędzej wyjechać? Osądźcie teraz sami. Oto są cuda p. Letochy!

Wszyscy zwolennicy centrowi, urzędnicy od najwyższego do najniższego, przyjaciele nasi duchowni, którzy to mają być najbliżsi sercu naszemu, za nic nas Polaków sobie ważą. Przypatrzcie się wy, coście na p. Letochę głosy swe oddali, a 1/4 godziny na podszymbiu stali, czy wam ułatwili wyjazd według prawa i woli waszej? Jednak my wszyscy milczeli, jak zwolennicy p. Letochy tak i my wiarusi od p. Wojciecha Korfante, ale z pewnością każdy powiedział sobie w duszy, że tak dalej być nie może, że czas, abyśmy mieli posła takiego, który będzie rzeczywiście naszym obrońcą i opiekunem. Każdemu w sercu

zawołało: Niech żyje narodowość polska na Górnym Śląsku, niech żyje nasz prawy poseł p. Wojciech Korfanty! Tego się więc trzymajmy, bo ten będzie bronił wiary naszej świętej, będzie bronił praw naszych polsko-narodowych i praw ludu pracującego.

A gdy nastąpi dzień 25-go czerwca, proszę was, wy coście oddali głosy na p. Letochę, ocknijcie się z ciemnoty, a dajcie głosy swe na posła narodowego p. Wojciecha Korfante. Więc bracia do boju! Z Bogiem, bracia Polacy!

Jeden z posterunku polskiego.

Rożdzeń. Kiepski geszeft zrobił pewien handlarz żydowski z Królestwa, który prawdopodobnie przemycając towary, chciał przejść graniczną rzekę Brynicą pod mostem na torze kolejowym z Szopienic do Sosnowca. Nie udało się jednak biedakowi, gdyż wpadł do wody i utonął.

Król Huta. Na szybie kolejowym kopalni hr. Laury zabiły spadające węgle górnika Franciszka Lichowskiego.

Bytom. W tutejszych miejskich łaźniach przyciągnął sobie pewien 13-letni chłopiec szkolny pasek do pływania za ciasno, tak, że przy pływaniu nie mógł oddychać i udusił się.

Bogucice. Byłam w ubiegłą niedzielę na kazaniu księdza Puchera, który mówił, że się wszyscy księża naśmiewają z boguckiej parafii, a ja myślę, że nam wszyscy zazdroszą tej oświaty, że tak wiele głosów naszych oddano na Korfante. Modlił się potem ks. Pucher za tych zbłąkanych braci, a niewiasty wielkim płaczem wybuchły, tylko niewiadam o co, ale ja przypuszczam, że o pana Korfante, iż nie przeszedł od razu. Bardzo nas też boli sumienie, że nasz przewiel. ksiądz polskie niewiasty wyłącza z pod swej opieki. Przecież, gdy się ksiądz do nas sprowadził, to właśnie polskie niewiasty najserdeczniej go powitały.

Cóż nam czynić w smutku naszym? Czy iść na Cesarską lub do klasztoru? Prośmy w duchu gorąco Pana Boga, aby niechęć duszpasterzy od nas odwrócić raczył!

Polka.

Janów. Kochani bracia Polacy! Za tydzień znów stawić się musimy do wyborów w czwartek dnia 25 czerwca. Tak nas będą nasi pracodawcy znów szpiegować, kto na kogo głosuje, czy na Letochę, czy na Korfante. Tak nam też i kartki będą wciskać na Letochę i nas straszyć, abyśmy na niego głosowali, wychwalając go pod niebiosa a Korfante nam będą ganić na wszelki sposób.

Bracia, już dość tych obiecanek, są już tacy, co im Bóg dał rozum, nie są oni tak ospali, ale niestety dużo jeszcze takich, co śpią a nie chcą się obudzić. Takich ludzi można uważać za chorych, a tak nie ma być u nas Polaków-katolików, u nas powinien być w zdrowym ciebie zdrowy duch. Bracia Polacy, nie dajcie się omamić ani zastraszyć a pracujmy o lepszą dolę naszą, stawmy się jeden za drugim do urny wyborczej. Pan Bóg czuwa nad nami i dziećmi naszymi w naszej niedoli. Dalej więc, bracia, do dzieła z ufnością w sercu, że Pan Bóg nam pobłogosławi do zwycięstwa naszego a niech żyje Wojciech Korfanty. Bracia, naszym staraniem powinno być nietylko to, abyśmy w dniu wyborów zwyciężyli, lecz także, aby nasze zwycięstwo było jak najświetniejsze. Tak was jeszcze raz, bracia Polacy, ze snu budzę i napominam wołając, niech żyje Wojciech Korfanty, żeby mu Pan Bóg jak najlepiej pobłogosławił do zwycięstwa naszego.

Cierpiący lecz wytrwali.

Bieruń. I nasze miasteczko odwiedził p. Faltin. Wychwalał w znany sposób partję centrową, a wystąpił gwałtownie przeciwko „Górnoślazakowi” i jego redaktorom Korfante i Kowalczykowi. Ale mu się u nas nie powiodło. Jak tylko zaczął kłamać i oszczerstwa rzucić na naszych kandydatów, wielka liczba ludzi opuściła salę. W odpowiedzi na wywody p. Faltina zabrał głos pewien inwalida, który w znakomity sposób zmął głowę p. Faltinowi. Gdy Bierunianie zwracali się do p. Faltina z 250 podpisami z powodu wielkiej krzywdy, jaką muszą znieść przez to, że fabryka czułowska zanieczyszcza w rzece wodę, wówczas p. Faltin znalazł wykręt, dając odpowiedź, że nie miał czasu ani się zająć sprawą, ani przyjechać do Bierunia, aby sprawę zbadać. Tak po-

gromiwszy Faltina obywatele Bieruńscy, którzy jeszcze byli na sali, zaczęli ją opuszczać gromadnie. Nic nie pomogły nawoływania księży, aby ludzie zostali na sali, i zastępowanie wyjść przez policyantów. Drobną tylko częśćką została na sali, aby pomódz ocierać łzy p. Faltinowi nad jego sromotną klęską. Płacz, braciśku, płacz; nie bronieś nas, jak się należało i nie znaeś nas, gdyśmy cię potrzebowali, tak i my ciebie nie chcemy znać, gdy ty nas potrzebujesz. Precz z centrowcem Faltinem z okręgu pszczyńsko-rybnickiego!

Zabrze. W nocy z soboty na niedzielę okradł jakiś złodziej pewnego górnika, który na plantacjach koło gmachu centralnego zarządu górniczego położył się był do snu. Złodziej zabrał mu portmonetkę z 15 mk. i zegarek kieszonkowy z łańcuszkiem.

— Na gorącym uczynku schwytano robotników Jana Jungera i Franciszka Zielonkę, którzy ukradli robotnikowi Franciszkowi Żurowi z Bielszowic 80 marek. Złodziei odprowadzono do więzienia. Jest podejrzenie, że Junger ma jeszcze kilka innych kradzieży na sumieniu.

Chorzów. Kochani przyjaciele robotnicy! Pamiętajcie, że ścisłejsze wybory odbywają się 25 pomiędzy Letochą a p. Korfantym. Tak stawcie się jak jeden mąż do głosowania za naszym nowym posłem, aby zwyciężył i jak największą ilość głosów. Pamiętajcie, że w dzisiejszych ciężkich czasach trzeba nam młodych i mocnych obrońców, aby się silnie i energicznie mogli oprzeć wnioskowi, któreby nam szkodę przynieść mogły. Bracia robotnicy, nie bójmy się tych strachów, które rozszerzają centrowcy i »Katolik«, bo to jest prawy zdradca, który lud polski zaprzędać by chciał Niemcom. Ale nie dajmy się bracia i dajmy im dobrą odpowiedź, wybierając na posła pana Wojciecha Korfantego.

Bracia robotnicy, dotąd dużo z nas, chociaż zwolennicy »Górnoślązaka«, czytaliśmy jeszcze »Katolika«, aby wiedzieć, co on pisze, no i widzieliśmy wszyscy jego jawną zdradę sprawy polskiej. Tak więc też teraz po wyborach sprawa skończona między ludem polskim a »Katolikiem«. Zawołajmy tedy wszyscy: precz z tym zdracą z domów polskich! Już go mamy dosyć i nie chcemy ani jego judaszowskich pieniędzy, które płaci od wypadku śmiertelnego. Tym groszem judaszowskim zatruwa on tylko nasze życie rodzinne i demoralizuje nasz lud, bo każe się cieszyć żonom na śmierć mężów, aby otrzymać pieniądze. Więc precz z Judaszem z domów polskich! Zaobonujmy sobie wszyscy »Górnoślązaka«, który pomimo licznych ofiar i przeciwności tak mężnie broni praw ludu polskiego! **Górniki.**

Szarlej. Szkarlatyna szerzy się tutaj wśród dzieci w zastraszczeniu sposób, tak że wreszcie zwróciła na siebie uwagę władzy. Przybył dotąd bytomski lekarz powiatowy i stwierdził liczbę dzieci chorych i nie chodzących do szkoły. Liczba ta jest tak wielką, że zarządzone zamknięcie tutejszych szkół na czas nieograniczony. Nastąpić powinno to już było jakie pół roku wcześniej, a nie byłaby ta straszna choroba tak silnie się zakorzeniła.

Ruda. Z komitetu wyborczego na tutejszą miejscowość wystąpił p. Wawrzyn Gocz z Rudy.

Kamień. powiat bytomski. Dnia 30. czerwca wychodzi z parafii kamieńskiej pielgrzymka na Jasną Górę do Częstochowy. Kto już był na Jasnej Górze ten zapewne nigdy tego nie zapomni i ciągle tęskni do tego świętego i cudami słynącego miejsca. Kto tam jeszcze nie był, może to teraz uczynić; niech się zaopatrzy u miejscowej policyi w półpasek i przyłączy się do naszej kompanii 30-tego czerwca rano o godzinie 8-mej w Bytomiu na dworcu kolejowym. Z innych parafii osoby chętnie przyjmujemy i mogą się z nami połączyć na granicy w Herbach. Do spowiedzi świętej przystąpimy w Częstochowie. Kto więc może, niech spiesz się z nami do stóp tej wielkiej i cudownej Królowej Korony Polskiej, aby błagać ją o lepszą dla nas dolę.

Żósef Piec, przewodnik. Gliwice. Przed tutejszą izbą cywilną toczyło się w poniedziałek nie mniej jak 5 spraw o rozwód małżeński. W dwu przypadkach stawili odnośny wniosek mężowie, a w trzech żony. — Znamienno to znak czasu.

Ostropa. W sobotę wieczorem spaliła się tutaj stodoła gospodarza Hajoka, zbudowana z drzewa i pokryta słomą. Budynek był zabezpieczony, jednakże właściciel ponosi znaczne szkody, gdyż spaliły się także rozmaite maszyny rolnicze, które nie były zabezpieczone. Przypuszczają, że ogień został podłożony ze zemsty.

Susec. Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Kochani Bracia! Ze wsząd słyhać napominania o tak ważnej sprawie, tyczącej się naszego trudnego położenia, w jakim się znajdujemy w teraźniejszych czasach, kiedy się i nam nie lepiej powodzi jak naszym rodakom w sąsiednich okolicach. Otóż wybory ścisłejsze za pasem a u nas ani żaden nie pomyśli zapytać się jeden drugiego, kogo na kandydata wybrać. Mnie się zdaje, iż my drzemiemy tak jak nasi młodzieńcy, gdy się procesja odbywa, to chorągwie ani się z miejsca nie ruszą a pacholcy poglądają jeden na drugiego ze śmiechem.

Gdy u Moska jakiego usłyszą tę piekielną nutę, to ich na przodku koło 200, a nie pokazują się im przed oczy, bo cię wyszturchają za drzwi, jak po chorągwie, to nie ma żadnego. Na cóż to mamy te chorągwie, na parady czy dla chwały Bożej? Mnie się zdaje, że jak tak dalej pójdzie, to będzie trzeba starych mężów wybrać do noszenia chorągwi, a z pewnością się nie będą wiatru bali, aby Bogu należytą cześć oddać.

Kochani bracia, czas największy, abyśmy się obudzili i pomyśleli o tem, co nam jest tak bardzo potrzebne do naszego dobrobytu i równoprawnienia, to jest o wyborach, bo czas największy pomyśleć, kogo obrać posłem, aby bronił praw naszych, czy Faltina, którego to centrowcy nam narzucają? Nie, kochani bracia, obierzmy sobie męża doświadczonego, który zna nasze potrzeby i stosunki, to też będzie umiał bronić naszych spraw i domagać się naszego równoprawnienia. Takim mężem jest nasz rodak, p. Jan Kowalczyk, redaktor polskiej gazety z Katowic.

Więc bracia, do dzieła, w imię Boże! Podczas wyborów stawmy się wszyscy jak jeden mąż, oddajmy wszyscy głos na takiego, który nie będzie w parlamencie spał, ale zawsze będzie czuwał nad swym obowiązkiem, a z pewnością tego nie pożałujemy.

Jeden z parafian.

Chudów. Szanowną redakcję upraszam o umieszczenie w »Górnoślązaku« następującego podziękowania:

Umieszczony w nr. 131 »Górnoślązaka« »List księdza Polaka« o ruchu polsko-katolickim na Śląsku zniewala mnie do tego, aby nie tylko za siebie, lecz także za tysiące czytelników »Górnoślązaka« najprzewielebniejszemu księdzu Polakowi najserdeczniejsze złożyć podziękowanie za tak głęboką i szczerze katolicką naukę, która wskazuje drogę, jaką prawy Polak katolik postępować winien, i która niejednego już upadłego wiarusa znów na tę prawą drogę przyprowadziła.

Bądź najprzewielebniejszy i najczcigodniejszy księżu przekonany, że jak z jednej strony za twoje śmiałe wystąpienie dla sprawiedliwości zyskałeś nienawiść swych niemieckich konfratrów zaślepionych niemczyzną, tak z drugiej strony za to od tysięcy wiarusów zawsze i z całego serca kochani i czczony będziesz, dopoki jeszcze jedno polskie serce bić nie przestanie.

Tak długo, jak podobni obrońcy dla świętej sprawy narodowej walczyć nie przestaną, ta sprawa przepaść nie może, chociażby hakata i wszyscy germanizatorzy jak najstraszniejszych użyli sposobów. Co Bóg ustanowił, tego hakata zniszczyć nie zdoła.

Przyjmij więc najczcigodniejszy kapłanie i obywatelu Polaku najserdeczniejsze podziękowanie i bądź przekonany o nieskończonej dla ciebie wdzięczności ludu polskiego na Górnym Śląsku, w którego obronie tak śmiało i odważnie stanąłeś. *Wdzięczny Polak-katolik.*

Racibórz. Bawiąc się na wybrzeżu Odry nie daleko mostu kolejowego, wpadł do rzeki 6-letni synek pewnego szewca z Płoni, i woda poniosła go jakie 40 metrów daleko. Na pomoc tonącemu skoczył do Odry robotnik Jan Jambor. Z wielkim trudem tylko i z pomocą innego jeszcze robotnika wydobył go z wody, która właśnie w tem miejscu jest bardzo głęboka.

— Jak trzeba być ostrożnym przy mierzeniu sztucznym nawozem, do-

wodzi wypadek, któremu uległ pewien gospodarz. Rozrzucił on sztuczny nawóz na polu, nie zważając na nieznaczną ranę na wielkim palcu u prawej ręki. Tymczasem ręka wkrótce tak silnie nabrzmiała, że trzeba było zawezwać pomocy lekarskiej, a pomimo że odjęto palec, dotąd niebezpieczeństwo nie zostało jeszcze usunięte.

— W niedzielę, dnia 21 bm. odbyło się tutaj na sali pana Leka miesięczne zebranie Towarzystwa polsko-górnośląskiego w Raciborzu, bardzo ładnie i rozmaite udatnemi popisami wydziału śpiewackiego i grą fantową. Wzięli udział członkowie i goście w zebraniu był bardzo liczny, i pokaźna też była liczba dzieci, dla których zabawa szczególnie była przeznaczoną, i które też najwięcej pewnością były zadowolone z gry fantowej, bo w końcu prawie wszystkie wylosowane przedmioty znalazły się w ich posiadaniu. Wreszcie okazało się bowiem tak śledząc, a może więcej figlarnie, rozdając gry swe często bardzo niestosownie, iż przykładał panom i panom bębni i szablę, a panom lalki lub garnuszki, nie dziw więc, że każdy chętnie pozbywał się tych zdobyczy na korzyść swojej wybrednej diatezy.

W urzędowej części zebrania toczyły się zwykłe obrady między innemi wnioskiem jednego z członków, aby w miejsce dotychczasowych abonowało Towarzystwo tylko dwa miejscowe pisma »Nowiny Raciborskie« i »Straż nad Odrą«, i dalej aby starano się o powiększenie biblioteki Towarzystwa.

Cały przebieg zebrania i zabawy był jak najlepsze wrażenie i zapewne zadowolony ze wszystkich, którzy byli obecni, dalszej sumiennej i gorliwej działalności dobra Towarzystwa.

Raciborska Kuźnia. Jak inne lata, tak i w tym roku wyruszył zjazd w niedzielę po nabożeństwie procesja na odpust św. św. Piotra i Pawła do Pszowa. Bracia z okolic Pszowa i całego okręgu pszczyńsko-rybnickiego, już dzisiaj zdychamy do św. apostołów Piotra i Pawła i najsw. Matki Pszowskiej, by walczyć polsko-germańskiej, którą zaczął będziecie dnia 25-go czerwca, i zwycięstwo było po waszej stronie. Jeżeli wy nam i Najsw. Matce Boskiej przekażecie dobre dzięki złożyć. *Patrik.*

Z dalszych stron.

Bottrop. Jeszcze nie dostałem numeru »Górnoślązaka« o wyniku wyborów na Górnym Śląsku, a jednak już niemieckie gazetki jakoś złowrogo krążą o naszym zwycięstwie na Górnym Śląsku. Pisze niemiecki »Essener Volksztg.«, iż Korfanti z centrowcem Letochą są w ścisłych wyborach i Kowalczyk z Faltinem także. Jeżeli to prawda było, to wzywamy was, kochani wiarusi z tych okęgów, abyście dołączyli wszelkich starań, ażeby przynajmniej ci dwaj nasi kandydaci zwyciężyli w tych ścisłych wyborach. Oj, żebyśmy mieli skrzydła, o jak chętnie polecilibyśmy tam do naszej Ojczyzny, aby wam pomódz w tej świętej walce polsko-katolickiej. Oj, żebyśmy posiadali trąbę Archaniola i pili tobie, kochany ludu polski, na Górnym Śląsku, ażeby każdy z was wysłał i każdy zrozumiał, iż teraz tylko Korfante i p. Kowalczyk wybierają wolno. Patrz, kochany ludu polski, że mąż zesał nam Pan Bóg, żeby cię nauczali, żeby ciebie bronili, a nie żalujcie niczego, aby tylko dołączyli nasi kandydaci w powiatach pszczyńsko-zaborskim i pszczyńsko-rybnickim. A teraz odzywam się do was, kochani Pszowianie, do których i ja należę, dołóżcie wszelkich starań, aby ani jeden głos nie padł na centrowca Faltina, ale żeby z jak najwspanialszym tryumfem wyszedł zwycięsko pan Jan Kowalczyk, czego z radością oczekiwać będziemy. *Pszowiak.*

Do naszych czytelników!

Z powodu wyborów i wielkiego natężenia pracy agitacyjnej we czwartek, dnia 25 czerwca pisma naszego drukować nie będziemy. *Następny zatem numer »Górnoślązaka« wyjdzie dopiero na sobotę o zwykłym czasie.*

Redakcja »Górnoślązaka«

Bracia Rodacy!

Po raz ostatni wzywamy was i prosimy, abyście we czwartek jak jeden mąż stawili się do urny wyborczej i oddali głosy swe na kandydatów narodowych. Nie ociągajcie się, nie zostajcie w domu, bo każdy głos może zaważyć na szali. Ci, którzy mają szczyty na noc, niechaj idą głosy swe oddać zawczasu, aby współbracia wracający ze szczyty dziennej mogli głosy oddać wieczorem. Nie dajcie się przestraszyć nadużyciom centrowców, jeno śmiało w ukryciu wykajcie głosy na Korfantego w Katowicko-Zaborskim, a na Kowalczyka w Pszczyńsko-Rybnickim. Obejrzyjcie dobrze, czy w kopertach nie ma czasem kartek na centrowców, bo miejscami ci panowie wręczali koperty, w które powkładali już byli kartki na centrowca. Nie dajcie się też bałamucić komisyom centrowym, które sobie ustawiają stoły przy drzwiach lokali wyborczych i bałamucą lud. Z kartką na naszych trzeba iść śmiało do sali, tam jest komisya.

Mężów zaufania prosimy, aby na czas stali z kartkami przy lokalach i wytrwali tam mimo wszelkich przeszkód, aby tak samo na sali pilnowali, czy nie dajcie się tam nadużycia.

Wytrwajcie bracia! a Bóg nam pobłogosławi. Niechaj wszyscy zachowują się spokojnie, choćby Bóg wie jak centrowcy was drażnili. Przelali już raz krew ludu polskiego w Laurahucie, nie pozwólcie się wyprowadzić z równowagi nigdzie.

Ostatnie wiadomości.

W Janowie

czytał, jak nam ludzie donoszą, amtowny w pewnej karczmie list niby to od landrata, że p. Korfantego uwięziono i że wszystkie knajpy będą zawarte. Otóż wszystko to same cygaństwa, obliczone na głupotę ludzi, aby nie głosowali na Korfantego, tylko na Letochę. Bracia! Nie dajcie się obalamucić i agitujcie za p. Korfantem, który jest wolny i zdrow jak ryba.

Panama niemiecka.

Kassel. Rozpoczął się proces karny o oszustwo przeciw byłemu generalnemu dyrektorowi »Trebertrocknungsgesellschaft« Adolfowi Schmidtowi.

Nowy król serbski.

Genewa. Przed odjazdem pożegnał się król Piotr serdecznie z reprezentantami tutejszej kolonii serbskiej, rosyjskiej i z ludnością.

Na odjeździe wystosował król do Rady związkowej i rządu szwajcarskiego telegram z podziękowaniem za gościnność.

Opuścił Genewę żegnany owacyjnie przez licznie zebraną publiczność. Królowi towarzyszy deputacya parlamentarna i służba. Przed odjazdem wręczono królowi kwiaty. Z wagonu wniósł król Piotr okrzyk: »Niech żyje Szwajcarya!«

Amnestya dla morderców.

Belgrad. »Stampa« dowiaduje się, że minister sprawiedliwości pierwszy przedłoży królowi projekt amnestyi osób skazanych za przestępstwa polityczne.

Wezuwiusz.

Neapol. Wezuwiusz znów jest czynnym. Z trzech kraterów wyrzuca lawę i rozżarzone kamienie.

Sprawy towarzystw.

Bottrop w Westf. Tow. św. Jacka w Bottropie donosi swym członkom, iż w niedzielę dnia 28-go czerwca popołudniu o godz. 4-tej odbędzie się zebranie na małej sali p. Kirschbauma. Będzie placenie składek miesięcznych, przyjmowanie nowych członków i załatwienie innych spraw tow. O liczne i punktualne przybycie członków i gości proszą jak najuprzejmiej Zarząd.

W uroczystość św. św. Apostołów Piotra i Pawła t. j. dnia 29 czerwca popołudniu o godz. 4-tej odbędzie się zebranie na małej sali p. Kirschbauma. Będzie placenie składek miesięcznych, przyjmowanie nowych członków i załatwienie innych spraw tow. O liczne i punktualne przybycie członków i gości proszą jak najuprzejmiej Zarząd.

Za ogłoszenia i reklamy redakcyja nie bierze żadnej odpowiedzialności.

Nowe przedsiębiorstwo w Katowicach.

Podpisana firma założyła nowe przedsiębiorstwo, z którego korzystając każdy może przy swych zakupach zapewnić sobie nowe, nieznane dotąd korzyści. W tym celu ułożono się z wieloma firmami, które się zobowiązały wydawać marki rabatowe przy zakupach za gotówkę, a mianowicie markę rabatową za każde 20 fen. sumy zakupna, więc przy zakupach od 20 do 39 fen. jedną markę, od 60 do 79 fen. trzy marki, za 1 mk. pięć marek, za 20 mk. sto marek rabatowych i t. d. Celem wygodniejszego przechowywania marek wydaje się książeczki, w których podane adresy firm udzielających

marek rabatowych, oraz różne kartki na wlepianie marek. Książki te można każdego czasu dostać za darmo w niżej podanym interesie. Gdy książka takowa markami jest wypełniona, co udowodnia, że czyniono zakupna za 200 marek u jednej, kilku albo wszystkich firm przyłączonych do przedsiębiorstwa, to rabat szczeniawy staje się płatnym i właściciel książki za oddaniem marek może sobie według upodobania za darmo wybrać przydatny i wartościowy przedmiot jako: stół, stół, obraz, lornetkę, zegarek, towary

metalowe, towary z porcelany i fajansu. Lecz na składzie są też towary wymagające dwóch książek. Uprasza się o rychłe i częste zniżanie sklepu, aby przekonać się o przedności i wielkim wyborze towarów. Mylnym jest mniemanie, jakoby przy wydawaniu marek rabatowych żądano wyższych cen. Po pierwsze jest to przeciw umowie, a po drugie przy liczniejszych zakupach za gotówkę kupcy będą w stanie żądać może jeszcze niższych cen przy równie rzetelnej obsłudze.

Każdy, kto obok umieszczony
nym interesie i tem samem wy-
nowem przedsiębiorstwem,
rabatowemi

Kupon
na 1 książkę z 10 markami, jeżeli zostanie prezentowany
w sklepie przy ul. Grundmana 13 aż do 27-go czerwca 1903 r.
Każda pojedyncza osoba może zmienić tylko jeden kupon.

kupon przekazać w niżej poda-
kaze zainteresowanie się naszym
otrzyma książkę z 10 markami
za darmo.

Śląski Związek dla oszczędzenia rabatu Rosenblum i Ska.

Nr. 13. Ulica Grundmana.

Ulica Grundmana Nr. 13.

Z dniem 1-go września br. otwieram w Katowicach
księgarnię
oraz skład materiałów piśmiennych,
o czem Szan. Publiczność Katowic i okolicy ninie-
szem zawiadamiam.
W. Smyczyński.

Najlepsze
Koła ciężarowe
koła do pojazdów,

Dla kółek rolniczych

drzewa zrobione po
cenach niskich i gwa-
Konstanty Cz
górnolazka parowa fabryka
Mikołaj G. S. (Nicolai)
Cenniki darmo i fran-

Meinel i Herold
Fabryka harmonik
Klingenthal (Saksonia) nr. 105 E

roszyła pod gwa-
rancją, że tak zwane
składowe harmoniki
wprost do gracy
przechodzi. Tytuł
4 1/2 mkr.
kosztuje dobra kła-
ciowa harmonika
do ciągnięcia z 10 kławi-
tonami (2 głosowa), 2 mo-
dynami, otwartą klawiaturą 30-
z 12 falami, szeroko się rozciągają-
się obijaniem narożnikami, poniklo-
metal kłami basowemi, wielkości
33 cm. Ta sama harmonika z 3 re-
strami, 3 głosowa, z 70 tonami, ze zra-
komitym tonem organowym kosztuje
tylko 6 mkr., darmo do-
szkolenia i dr-
skrzynię. 2, 3, 4, 6, 8 głos-
dowe, jako też tak zwane
składowe harmoniki w zby-
numerach zdumiewająco tanio-
dnaków dobre. Najnowszy ce-
(100 stron objętości z 200 rycinami
darm. Automatyczne instrum-
muzyczne, skrzypce, harmoniki, ba-
bandoniony, cytry jak najtańsz-
rancja: odbiór z powrotem i po-
pieniędzy. Żadne ryzyko. Po-
5000 pism dziękczynnych.

**Glicerynowe my-
złoto-kremowe**
Bergmanna & Co., Radebeul-
jest przez swą zawartość glicery-
najbardziej użyteczne ze wszystkich my-
szczególnie przeciw ostryj, kruch-
popękanej skórze. Wypasie w pac-
(3 kaw.) 50 fen. u: Oskara Klehla.

15000 mk.
na 1. hypotekę ma natychmiast
do oddania. Agenci wykluczeni.
Paweł Chrusz
Katowice, Nowa ul. Szpitalna 6.

Pożyczki
na wszelkie cele, w każdej wy-
sokości przez K. E. Koschor-
ka, Berlin SW. 48. Pono-
na odpowiedź.

Pieniądze każdej wysoki, natych-
miast na rewers, hy-
poteki, weksle, zabez-
na życie pod korz. warunkami.
A. Löhlhoffel, Berlin W. 64.
znaczek na odpowiedź.

Gospodarstwo

50 jutrzyn pola, w tem dwie
jutrzyny łąki i dwa śliczne
stawy na ryby, pobudynki w
średnim stanie. Cena za umowę.
Bliższych wiadomości udzieli
ekspedycja »Górnolazaka«.

Gospodarstwo
z 23 morgami pola, budynki ma-
sywne, jest z powodu starości
tanie do sprzedania. Gdzie? po-
wie **Wojciech Pelka** z War-
schowicz p. Sohrau O.-S.

Posiadłość
jest w pięknym miejscu do
sprzedania: 14 morgów dobre-
pola i dom z 14 komornika-
połodu podeszłego wieku.
minut do miasta. Zgłoszenia
przyjmuję
Mikołaj Hul, Nicolai O.-S.

W Księstwie Poznańskim
w mieście powiatowem Gosty-
nlu jest zaraz na sprzedaż

dom,

wielki warsztat i remiza,
do tego 1/4 morgi ogrodu, bu-
dynki wszystkie nowe, masy-
wne budowane, stosowne miej-
sce dla kołodzieja, na robotę
powozową egzystencya całkiem
zapewniona. Cena 11 000 mk.,
na hipotece może pozostać 4000
mk. Zgłoszenia przyjmuję

Józef Śląski,
Gostyn I. P.

W Bytkowie z wolnej ręki
do sprzedania

DOM

o 8 pomieszkaniach za 15600
marek. Z pomieszk. 800 mk.
dochodu. Zgłoszenia przyjmuję
eksped. »Górnolazaka«.

DOM

do sprzedania na przedmieściu
pod Mysłowicami. Zgłoszenia
nadesłać do ekspedycji »Gór-
nolazaka«.

W dużej wsi polskiej, gdzie
się znajduje kościół i dwie
szkoły, z powodu śmierci właśc.
od zaraz do sprzedania

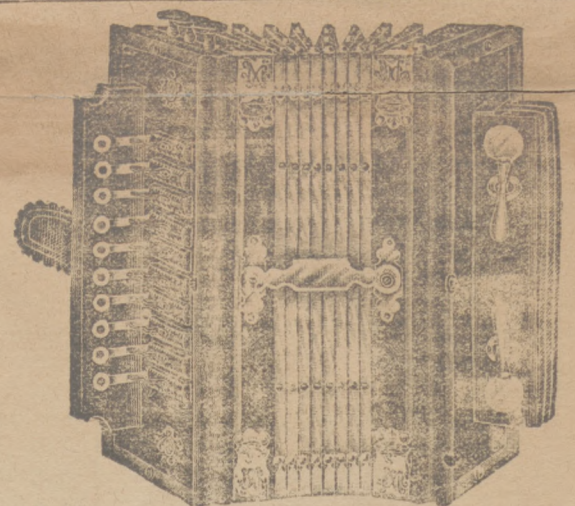
interes rzeźnicki,
połączony z handlem piwa,
rzeźnia i dom mieszkalny
w dobrym stanie, wszystko mu-
rowane, przytem ładny ogród.
Zgłosz. przyjmuję **J. Zalisz** w
Aniołce p. Streuze Kr. Kempen.

Młody mężczyzna,
absolwent trzeciej gimnazjum,
poszukuje odpowiedniego sta-
nowiska w biurze lub większym
przedsiębiorstwie. Zgłoszenia
przyjmuję eksp. »Górnolazaka«.

Posz. się agenta do sprzed. pier-
wotn. cygar wagr. ewent.
250 mk. niestępnie
Jürgensen & Co., Hamburg.

Mieszkam teraz
w „Tivoli”, naprzeciw apteki.
Dr. Kowalik w Szarleju.

Jan Theda w Zależu
koło gmińskiego domu
wykonuje wszelkie prace techniczne,
jako to: szkice, rysunki, kosztorysy, statyczne obliczenia
i wszystkie prace budowlane.
Ceny bardzo umiarkowane. — Przedaje z wolnej ręki
budowiska
8 minut od kopalni »Oheim«.

10 klawiszy, 2 klucze, 2 rzędy głosów, naroż. okute, głośna, piękna	3,75
10 klawiszy, 3 klucze, 3 rzędy głosów, narożniki okute, bardzo głośna	5,00
10 klawiszy, 4 klucze, 4 rzędy głosów, narożniki okute, bardzo głośna	6,00
10 klawiszy, 2 klucze, 2 rzędy głosów, każdy miech po- dwojny, wokoło okute, wspaniała silny głos	7 mk.
10 klawiszy, 3 klucze, 3 rzędy głosów, każdy miech po- dwojny, wokoło okute, bardzo wspaniała, gra tercie	10 mk.
10 klawiszy, 3 klucze, jak model, nadzwyczajne głosy	11 mk.
10 klawiszy, 6 kluczy, 6 rzęd. głosów, narożniki okute	12 mk.
10 klawiszy, 4 klucze, 4 rzęd. gł., jak model, nadzw.	12 mk.
10 klawiszy, 6 kl., 6 rzęd. głosów, dla dobrych graczy	17 mk.
19 kl., 4 kl., 4 rzęd. gł., dla dobrych graczy, najwspan.	16 mk.
21 kl., 4 kl., 4 rzęd. gł., dla dobrych graczy, najwspan.	18 mk.
21 kl., 6 kl., 6 rzęd. gł., dla dobrych graczy, najwspan.	23 mk.

Skrzypce z strunami i smyczkiem	5 mk.	Skrzypce z strunami itd. wysokiej budowy	12 mk.
Skrzypce z strunami i smyczkiem lepsze	7 mk.	Skrzypce z strunami itd. wspaniałe	15 mk.
Skrzypce z strunami i t. d. dobre	9 mk.	i droższe na składzie.	

Katarynki w największym wyborze.
Cenniki wysyłam franco.

Skład i pracownia w domu własnym.
Tuzin stalowych strun 40 fen.
wysyłam odwrotną pocztą za nadesłaniem tej kwoty, lub za
zaliczką pocztową [Postnachahme].

N. Zientkiewicz,
Poznań, Stary Rynek nr. 35, I. piętro.

Wiele pieniędzy zarabia się
tylko przy zakupie wprost z fabryki.
**ładne ubrania dla panów po 10% m.; spodnie, ubrania dla chłopców po 2% m.; ubrania, pal-
toty podług miary z najlepszych materyj ładnie wykonane
od 20 do 30 m.**

S. Stark, Katowice,
naroż. rynku i ul. Aug. Schneidera, obok cukierni Danziger.
W Wrocławiu mam własną fabrykę.

Popierajmy własny przemysł!

Kto chce
rzeczywiście dobre papierosy palić, niech spróbuje z
następujących gatunków, które tylko ręcznie pod gwa-
rancją z prawdziwych i najlepszych tureckich
tytuł i najlepszej francuskiej bibułki wyrabiam.

Specjalność:
König August m/z 5 f. Dubeo z/m 2 1/2 f.
Veni vidi vici " 4 " Zosia " 2 "
Radfahrer " 3 " Noblesse " 2 "
Ruskie Nr. 2 " 3 " Marynka " 1 "

Fabryka Papierosów „Concordia“
Stanisław K. Malski, Drezno N. 6.

Osiadliłem się w Zawodziu jako
kowal
i wykonuję wszelkie prace w zakresie kowalstwa wcho-
dzące, jako podkuwanie koni, okuwanie wozów itd.
Robert Moeny.

**Simon'a proszek
do tuczenia świń**

równocześnie środek zapo-
biegawczy przeciw wszyst-
kim chorobom świń, nabyć można w paczkach po
50 fen. wprost z fabryki **Hermana Simona** w Gli-
wicach i w następujących składach: J. Kallus, Racibórz;
Józef Koller, Sędzice; Jan Michnik, Ślawice; I. Him-
mel, Baworów; Józef Frystacki, Pszczyna; J. Popp,
Blażejowice; I. Proske, Rybnik; Bruno Bothe, Koźle;
S. Berliner, Bytom; A. Idzikowski, Król. Huta; J. Stei-
ner, Orzesze; J. Nieradzki, Mikołów; A. Kremer, Lu-
bliniec; aptek Karol Geissler, Rydułtowy; C. Skwara, Su-
chopsina; K. Kol Jaeger, Głupczyce; Apteka pod orlem,
Król. Huta; Następca F. A. Lokotscha, Ruda.

P R A W O
o zebraniach i stowarzyszeniach
powinien mieć dziś każdy Polak.
Za nadesłaniem 65 fen. wysyła ekspedycja »Górnolazaka«.